

ex. ř. nemovitostní jistota trvá, tak v tomto případě naopak pomíjí a záleží jen ve vyhrazeném uhražovacím kapitále. To vše tedy dlužno mítí na mysli při úpravě poměrů týčících se břemen (§ 48 náhr. zák., jenž platí pro patronátní břemena obdobně) při rozvrhu přejímací ceny.

Čís. 6733.

Zena, jež se oddávala prostituci, nemůže se domáhati odškodnění (§ 1328 obč. zák.) pro svedení k souloži pod slibem manželství.

(Rozh. ze dne 25. ledna 1927, Rv I 1222/26.)

Žaloba ženy o odškodnění podle §u 1328 obč. zák. proti žalovanému, jenž s ní souložil, slíbiv jí manželství, byla zamítnuta s o u d y v š e c h t ř í s t o l i c, N e j v y š š í m s o u d e m z t ě c h t o

d ů v o d ů:

Ustanovení §u 1328 obč. zák. přiznává náhradu škody svedené ženě jen, když byla trestným činem svedena, nebo bylo při svedení použito svůdcem záludnosti nebo vyhrůžky, nebo zneužito poměru odvislosti. V této rozepři jest jen řešiti, zda žalobkyně byla trestným činem svedena, zda žalovaný jednal záludně, když podle tvrzení žalobkyně jí před svedením k souloži sliboval manželství. Bylo-li o žalobkyni nižšími soudy ze spisů policejního ředitelství zjištěno, že se oddávala prostituci, kteréž zjištění dovolání ani nenapadá a nevytýká v tomto směru rozporu se spisy, jest již tím vyloučena skutková podstata trestného činu svedení (§ 506 tr. zák.). Avšak ve slibu manželství před výkonem soulože nelze za všech okolností spatřovati ani záludnost, jež pojmově předpokládá zvláštní horší stupeň lsti, již používá svůdce, by v ženě, vážně odhodlané odporovati souloži, přemohl skutečnou její vůli a získal ji pro svůj zastřený úmysl, směřující k výkonu soulože, k němuž by se jinak nepropůjčila. Tohoto zákonného předpokladu však u žalobkyně není, když již dříve tak hluboce mravně poklesla, že se sama nabízela k prostituci, a nemohl by za těchto okolností slib manželství před souloží opodstatniti záludnost, ježto žalobkyně nebyla ženou tak mravně založenou, jak předpokládá zákon při svedení v §u 1328 obč. zák. zvláště kvalifikovaném.

Čís. 6734.

Úmluvou, že sporná věc má býti rozhodnuta rozhodčím soudem, není vyloučen pořad práva. Byla-li taková sporná věc vznesena na řádném soudě, jde o nepřislušnost řádných soudů, k níž, nebyla-li včas namítána, nelze hleděti z úřadu.

(Rozh. ze dne 25. ledna 1927, R II 432/26.)

Proti žalobě ze smlouvy namítl žalovaný u jednoho z pozdějších roků, že není pořad práva přípustným, ježto se strany ve smlouvě dohodly, že spory z ní mají býti urovnány rozhodčím soudem. Soud první stolice odmítl žalobu pro nepřipustnost pořadu práva, rekursní soud zamítl námitku nepřipustnosti pořadu práva, správně nepřislušnosti soudu.

Nejvyšší soud nevyhověl dovolacímu rekursu.

Důvody:

Stěžovatel míní, že námitka ze smlouvy rozhodčí, podle níž se strany dohodly, že sporná věc má býti rozhodnuta soudem rozhodčím, jest námitkou nepřipustnosti pořadu práva, nikoliv námitkou nepřislušnosti soudu. Názoru jeho nelze však přisvědčiti. Sporná věc může ovšem býti (§ 577 c. ř. s.) smlouvou svěřena ku projednání a rozhodnutí osobám soukromým. Úmluvou takovou nebyla však věc odňata vůbec řádným soudům, jak to má na mysli § 42 j. n., nýbrž jen potud, pokud smlouva trvá, kdyžť je stranám volno zřici se kdykoli smluvního práva, by jejich věc byla rozhodnuta rozhodčím soudem. Nelze proto také tvrditi, že takovou smlouvou jest pořad práva pro spornou věc pro vždy a bezpodmínečně vyloučen. Má tudíž smlouva taková pro strany za následek povinnost, by daly spor vyřídit rozhodčím, a jsou tedy pro takový spor řádné soudy nepřislušny. Obrana nepřislušnosti musí však býti včas uplatňována (§ 239 a 240, první odstavec c. ř. s.) a nelze k ní přihlížeti z úřední moci. Názor tento sdílí nejen literatura (Neumann, Kom. I. str. 137, II. 1012, Hora Československé civilní právo procesní III. str. 212), nýbrž i judikatura a to jak vídeňského nejvyššího soudu (Gl. U. N. F. 709, 839 a 4758) tak i československého nejvyššího soudu (č. 2145, 2811 sb. n. s.). Opačným názorem vysloveným v rozhodnutí vídeňského nejvyššího soudu (Gl. U. N. F. č. 4136), jehož se dovolává i stěžovatel, nebyl dle toho, co bylo shora řečeno, vložena zákon správně po stránce právní. Pak-li žalobce, ač uzavřel smlouvu rozhodčí, podal žalobu u řádného soudu a žalovaný námitky nepřislušnosti soudu při prvním roku nevznesl a pustil se naopak do sporu, jest míti za to, že strany od smlouvy rozhodčí mlčky upustily (§ 104 třetí odstavec j. n.).

Čís. 6735.

Ochrana nájemců (zákon ze dne 26. března 1925, čís. 48 sb. z. a n.).

Za sociálně pojišťovací ústav ve smyslu §u 31 odstavec první čís. 3 zák. dlužno považovati právní podmět, jenž se zabývá sociálním pojišťováním, při čemž nerozhoduje vnitřní organisace ústavu. Spadá sem »dělnická nemocenská a podpůrná pokladna«, jež podle svých stanov vykonávala skutečně nemocenské pojišťování, přenesené na ni podle §u 11 zákona o nemocenském pojištění.

(Rozh. ze dne 25. ledna 1927, Rv II 850/26.)